

Posudek konzultanta

rigorózní práce Mgr. Lucie Auersvaldové

„Rodičovská dovolená jako nástroj sladění pracovního a rodinného života“

Předkládaná rigorózní práce je zaměřena na mezinárodní komparaci institutu rodičovské dovolené. Autorka institut rodičovské dovolené a jeho současné podoby chápe jako jeden z důležitých nástrojů, který může spolurozhodovat o podmínkách pro sladění práce a péče o rodinu. Téma předložené práce je možno hodnotit jako velmi aktuální a to v mnoha ohledech: z hlediska nepříznivého populačního vývoje v Evropě, z hlediska uplatňování zásady rovnosti pohlaví ve společnosti, z hlediska pracovněprávní ochrany, atd. Na dané téma u nás nebylo publikováno mnoho odborných prací.

Autorka práci obsahově rozčlenila do čtyř kapitol. V první se věnuje interpretaci pojmu rovnost a jejím souvislostem v oblasti sociálních práv. Dále rozebírá institut rodičovské dovolené, legislativní vývoj tohoto institutu ve vazbě na příslušné směrnice Rady Evropy. Věnuje se zde především právní úpravě v České republice. Součástí této kapitoly je i rodičovský příspěvek a změny v jeho koncepci od poloviny devadesátých let.

Třetí a čtvrtá část práce je věnována rozboru právních úprav rodičovské dovolené v EU obecně a ve vybraných evropských státech. Zde se autorka snaží vybrat jednotlivé země tak, aby reprezentovaly jednotlivé modely sociálních států a odrážely tak jejich specifika. Autorka se zde opírá o dnes již klasickou práci G. Esping Andersena z roku 1998. Autorka zde komparuje různé varianty rodičovské dovolené ve vybraných státech z hlediska její délky, flexibility, poskytování rodičovského příspěvku a dalších specifik.

Výsledkem komparace je závěrečná shrnující kapitola, která hodnotí právní úpravu rodičovské dovolené a podmínek, které v jejím rámci umožňuje právní úprava v jednotlivých zemích (viz tabulka na str. 118-119) z hlediska pěti aspektů (zhodnocení RD, délka RD, individuální/rodinný nárok, podpora otců, flexibilita). Z této komparace autorce nejlépe vychází švédský model. Tyto poznatky jsou autorce východiskem pro závěrečné zhodnocení české varianty rodičovské dovolené, rodičovského příspěvku a dalších navazujících nástrojů.

Předložená rigorózní práce zpracovává zajímavé a aktuální téma. Pozitivně lze hodnotit poměrně široké spektrum komparovaných zemí, které názorně ukazují pozici a stadium vývoje institutu v České

republice. V práci nejsou závažné věcné chyby, spíše některé nedotažené formulace, čemuž se dalo předejít přísnější korekturou (chlebdárcovství otců, pracují přesčasy, stejná odměna za stejnou ?, atd). V závěru práce (zhodnocení české varianty) by bylo vhodné přehlednější a přesnější zpracování autorčiných návrhů de lege ferenda, které by více využily poznatků zjištěných komparací jednotlivých zemí. Tomu by se mohla autorka věnovat v rámci obhajoby práce.

Předložená práce svou strukturou a obsahem naplnila zvolené téma a doporučuji tedy její předložení k obhajobě. V jejím rámci prosím o autorčiny návrhy de lege ferenda, ke kterým dospěla na základě komparace evropských přístupů.

PhDr. Gabriela Munková, CSc.